

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Cena numeru pojedynczego m. 25

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.
Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłączenie od 5-6 po poł.
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Godzina 12 w południu. **PONIEDZIAŁEK** 17 kwietnia 1922 roku **Casino** **PONIEDZIAŁEK** 17 kwietnia 1922 roku Godzina 12 w południu.

WIELKI ŚWIĄTECZNY PORANEK dla dzieci i młodzieży szkolnej z przesłuchaniem znakomitego bałkopsarza

Benedykta Hertza

z wspólnym udziałem **Edwarda Żyteckiego** artysty teatru miejskiego.

Zupełnie nowy nieznan program. **Zupełnie nowy nieznan program.**

Bilety do nabycia w kasie Casina dziś i jutro od 11-2-ej a w dniu poranka od 10 r. 91-1

Zarząd Krajowego Związku Przemysłu Włókienniczego

komunikuje, że we wtorek, dnia 25-go kwietnia o godz. 5-ej po południu w sali Tow. Miłośników Muzyki przy ul. Trauguta № 1 (Krótkiej) odbędzie się

Doroczne Walne Zgromadzenie

członków Krajowego Związku. Gdyby w powyższym terminie Walne Zgromadzenie nie doszło do skutku, to następną odbędzie się tegoż dnia w tym samym miejscu, o godz. 8-ej po poł. i będzie prawomocne bez względu na ilość członków. 304-1

Ostrzeżenie

Zarządu Oddz. Żeń. Zw. Zaw. Nauz. Śred. szkół żyd.

Wobec tego, że sprawa wymówień i wolnych posad w gimnazjach żydowskich w Łodzi nie jest jeszcze uregulowana, wzywamy reflektantów na posady w tychże gimnazjach, by nie angażowali się na te posady bez uprzedniego porozumienia się w tej sprawie ze Związkiem Nauz.

Zwraca się uwagę zainteresowanym, że członkowie Związku nie będą współpracowali z tymi, którzy nie zastosują się do niniejszego ostrzeżenia. Biuro Związku czynne przy ul. Południowej № 3, o godz. 6-7 codziennie, oprócz niedziel i świąt, a w sobotę od 11-12 przed południem. 3226-2

ARTYSTYCZNA PRAGOWNIA
KAPELUSZY DAMSKICH
„HALI” Dzielna 8

poleca
modele letnie
oraz Kopfe.

Maks Haneman
artysta malarz
powrócił

Piotrkowska 182, II podw. Zastać można od g. 3-6 po poł. 289-1

Kupujcie bilety skarbowe
w kasach skarbowych,
urzędach podatkowych

Francja i Włochy.

Dwa państwa pokrewne językami i kulturą, jedyne dzisiaj na kontynencie Europy, które posiadają rangę mocarstw, walczyły w obojętnej koalicyjnym przeciw wspólnemu wrogowi w centrum Europy. Wszakże nazajutrz po zwycięstwie drogi ich zaczęły się rozchodzić i niedawny sojusz ustąpił miejsca widocznemu antagonizmowi trzymanemu zresztą na wodzy przez względy wyższej polityki tudzież kartelizacji międzynarodowej.

Antagonizm ten nie jest bynajmniej przypadkowy. Włochy czują się do pewnego stopnia zawzięte, gdyż rezultaty wojny, jakkolwiek bardzo znaczne, nie odpowiadają w ich mniemaniu ogromowi poniesionych ofiar i obecnym ciężarom, jakie kraj musi dźwigać. Zresztą i przed wojną oba mocarstwa uważały morze Śródziemne za teren obustronnych ambicji i Włochy z tej racji przystąpiły do trójprzymierza, w którym formalnie pozostały aż do maja 1915 r.

Antagonizm na morzu Śródziemnym jeszcze wzrósł po wojnie; ob-

jawem tego był znany spór flotowy na konferencji waszyngtońskiej który właściwie został rozwiązany na korzyść Włoch.

Jak wiadomo, przyznano obu państwom po 175 tysięcy ton, a wobec tego, że flota francuska rozlokowana jest na Atlantyku, na kanale i na morzu Śródziemnym, a włoska jest całkowicie skupiona na tem morzu, widoczna przewaga będzie po stronie Włoch.

Oczywiście antagonizm pomiędzy obu łańciskami siostrzycami jest bardzo na rękę Anglii, która w ciągu czterech lat ostatnich nie raz go wygrywała w swych targach z Francją. Atoli lewicowa opinia we Francji jest zdania, iż zbliżenie pomiędzy obu państwami jest zupełnie możliwe, że ma za sobą węzły ekonomiczne i kulturalne, które na drodze rzeczywistej demokracji wystarczą za podstawę trwałego sojuszu. „L'ér nouvelle” organ porozumienia lewicy na pytanie, z kim Francja ma iść odpowiada:

„Nie z Anglii, gdyż zwycię-

jej z naszym kontynentem są mniej mocne niż z innymi; tem mniej z Niemcami, naszym dłużnikiem, z którym — niezależnie od innych poważnych obiekcyj — nie moglibyśmy się dzisiaj ściśle związać na stopie równości, co jest konieczne. Nie z państwami małej ententy, z którą alians odpowiada tylko polityce osaczenia Niemiec, lecz bynajmniej nie odpowiada naszym właściwym interesom ekonomicznym. Nie z Rosją, państwem azjatyckim i czasowo bezsilnym.

Z Włochami, głęboko demokratycznymi, zdecydowanie pokojowymi, jak i my pokładającymi całą naszą nadzieję na unję narodów, potrzebującami naszego żelaza, ofiarowującymi nam swych ludzi, z Włochami, które są nieuleczalnie wrogie Francji, Bloku narodowemu, które natomiast są uczniem Francji rewolucyjnej”.

Kombinacja ta w obecnych warunkach nie ma widoków powodzenia, lecz może je zyskać ze zmiany dzisiejszego kursu polityki francuskiej.

VIGIL.

Kronika polityki polskiej.

— Wydział pras. min. spraw zagr. komunikuje: Naczelnik państwa w porozumieniu z senatem wolnego m. Gdańska udzielił exequaturę Karolowi L. Hooverowi, konsulowi Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w Gdańsku.

Uchwały komitetu ekonomicznego.

WARSZAWA, 13 kwietnia (Telefonem). Wczoraj odbyło się posiedzenie komitetu ekonomicznego ministrów, w którym wzięli udział przedstawiciele składu kredytowego dla Małopolski, banku komunalnego, banku budowlanego, towarzystwa kredytowego m. Warszawy i były prezydent m. Warszawy p. Drzewiecki.

Uznano za pożądane wnieść do sejmiku projekty ustaw następujących:

W sprawie zwolnienia na lat dwadzieścia od podatków nowo wznoszonych i gruntownie przerebionych domów;

w sprawie gwarantowania przez rząd obligacji banków, udzielających kredytu na nowe budowie.

Narazie minister skarbu powinien udzielić większych kredytów bankom budowlanym w Kongresówce i Małopolsce.

Partje polityczne w Rumunii.

Wyniki ostatnich wyborów.

(Korespondencja własna „Głosu Polskiego”).

Bukareszt, w kwietniu.

Niewiadomo, czy dlatego mamy od samego końca wojny chwiejny rząd, bo waluta jest chwiejna, czy naodwrot...

Tak czy inaczej — dość, że w ścisłym przesileniu wewnętrznym w Rumunii jakoś się nie kończy... Od 3 i pół lat zmieniło się co najmniej 10 rządów. Trzykrotnie wybierano już parlamenty, z których każdy chciał być konstytuanta, ale bynajmniej nie zdołał zmienić starej konstytucji ani utworzyć nowej. Obecnie zaś witała nadzieja...

Ostatnio bowiem znów odbyły się wybory. W ostatnich czasach już było zupełnie jasnym, że partja rządowa zdobędzie wystarczającą większość. Jednak wyniki ostateczne przewyższyły najsmielsze oczekiwania, choć wybitniejsi jej przeciwnicy, a więc: ludowcy starorumuńscy i Besarabscy oraz narodowcy siedmiogrodzcy również zdobyli sporo mandatów.

Wybory parlamentarne odbyły się, zgodnie ze świetnie taktycznie pomyślanym planem, od wyborów do senatu. Według przestarzałego i dość niezwykłego rumuńskiego systemu wyborczego — za obraną uznaje się całkowitą listę wyborczą tego stronnictwa, które zdobędzie względną większość głosów. Inne listy przepadają zupełnie, wobec czego prawa mniejszości nie zaznają żadnej gwarancji.

Wynik wyborów wypadł właśnie zupełnie odpowiednio do systemu wyborczego.

Na Bukowinie partja rządowa zdobyła wszystkie 8 mandatów, w Starorumunii 78 z 84, w Besarabji 16 z 24. W senacie więc posiada ogółem 138 z 154 mandatów.

Oczywiście, przy wyborach do izby stronnictwo rządowe takiej większości już nie zdobyło, chociażby dlatego, że zastosowano tym razem belgijski system wyborczy D'Hondta, a więc ten sam, co u was w kraju, przy wyborach do sejmiku.

Pomimo to stronnictwu liberalnemu udało się uzyskać 250 z 365 mandatów, a więc przeszło dwie trzecie.

Najmniej przychylnie dla stronnictwa rządowego wypadły wybory w Besarabji, gdzie uzyskało za ledwie 30 mandatów z 51. Przyczyniła się do tego ożywiona działalność w Besarabji przywódco ludowców p. Stere.

Opozycja będzie więc posiadać w niższej izbie: 40 „zaraniistów” (ludowcy ze stronnictwa „Zaranie”), 80 narodowców, 10 zwolenników gen. Averesco, 5 narodowych demokratów; p. Take Jonesco został coprawdą wybrany, ale sam tylko, z jego stronnictwa nie przeszedł nikt. Z grupy p. Marghilomana nie wybrano nawet jego samego. Socjaliści będą mogli się poszczycić w parlamencie aż... jednym mandatem.

Na specjalną uwagę zastępują wybory siedmiogrodzkie. Opisał je królowski Ferdynandowi w memorjałach telegraficznym przywódcą narodowców siedmiogrodzkiego, dr. Maniu w sposób następujący:

W 27 okręgach wyborczych widzę ukrańcy z drobnych powodów frakcyjistów nacjonalistycznych, zaś kandydatów partji rząd-

dowej uznano za obranych bez głosowania; gdzieindziej uznano ich za obranych, pomimo, że większość nie uzyskali.

Gdy jednak ogarnąć wzrokiem ogólne wyniki wyborów to niewątpliwie przyznać należy, że wielka pewność siebie, z którą rząd p. Briatano wziął się do dzieła i głęboka ufność, że ogół wyborców i tym razem wypowie się za rządem — były zupełnie usprawiedliwione.

W dawnej izbie rząd gen. Averesco miał bardzo silne oparcie, zaś stronnictwo liberalne liczyło za ledwie 8 mandatów. Obecnie karta się odwróciła, ale większość rządowa się ostała. Tylko, że tym razem liberalowie rozporządzają przeszło 2/3 głosów, a grupa gen. Averesco musiała się zadowolnić 10 mandatami. Z pozostałych stronnictw silniej są reprezentowani, niż dawniej „zaraniści” oraz narodowcy siedmiogrodzcy. Pierwszym udało się dzięki ich silnemu akcentowaniu momentów klasowych wśród włościan starorumuńskich. Będą musieli obecnie, gdy dźwierz, niejako, jedno z wioseł nawy państwowego poskromić swe zapęły socjal-rewolucyjne, jeśli nie chcą pograć kraju w wir walki socjalnej, od której do katastrofy politycznej już tylko jeden krok.

Co się zaś tyczy narodowców, to przyciągnęli ku sobie wyborców swym „wszechrumuńskim” programem i walką o zeuropeizowanie życia publicznego.

Opozycyjna prasa rumuńska pełna jest obecnie opisów rzekomych nadużyć wyborczych.

Opowiadają wprost niesłychane rzeczy o wpływanu rządu na wynik wyborów. To też przebiekają tu, że stronnictwa opozycyjne zamierzają ukazać się w parlamencie tylko w celu zaprotestowania przeciw obraniu go.

W przytoczonym memorjał dr. Maniu zapewnia króla, że stronnictwo narodowe nie uzna prawomocności dopiero co dokonanych wyborów.

Zarówno ze względów publiczno-prawnych jak i wskutek nadużyć wyborczych, odmawiają grupy opozycyjne parlamentowi obecnemu konstytuancy.

Nie należy jednak przypuszczać, że rząd p. Briatano da się wyprowadzić w pole. Skądinąd jednak będzie się starał wszelkimi sposobami zjednać sobie opozycję. Głównie zależy, nie tylko p. Briatano, ale i królowi na porozumieniu z grupą narodowców siedmiogrodzkich.

Wskazuje na to podróż, którą para królewska zamierza odbyć do Siedmiogrodu w dniach najbliższych. Gdy tylko podróż dojdzie do skutku — można być przekonanym, że ów cel swój osiągnie.

Tak czy inaczej, ma się jednak wrażenie, że rząd p. Briatano wreszcie się utrwalił na mocnych podstawach i przetrwa więcej niż pół roku (maksymalny termin dla rządu od 3 i pół lat).

A w ślad za tem może doczekamy się tu i stabilizacji waluty...

Antoni Żegociński.

Londyński raport rzeczoznawców.

Tekst raportu.

GENUA, 13 kwietnia. (Pat). Raport rzeczoznawców londyńskich oddany wczoraj podkomisji politycznej, a mający służyć za podstawę prac nad sprawą rosyjską podkreśla na wstępie, że odbudowa Rosji będzie zależała w znacznej części od przedsięwzięcia handlowych i przemysłowych kapitalistów zagranicznych, którzy odmówią swej pomocy, o ile sowieci nie dadzą gwarancji, zdolnych zabezpieczyć ochronę i swobodę działania.

Sowieci będą musieli uznać zobowiązania finansowe dawnych rządów carskich oraz późniejszego rządu prowizorycznego względem państw zagranicznych i ich obywateli. Co się tyczy kwestji, czy i w jakim stopniu nowe państwa, utworzone z terytoriów dawnej Rosji, jakoteż państwa, do których przyłączono ziemie z części dawnych terytoriów Rosji, będą miały wziąć na siebie pewną część długów Rosji, przewidzianych w wyżej wzmiankowanych postanowieniach, to kwestję tę uważają rzeczoznawcy, że kwestja ta jest natury politycznej, której rozstrzygnięcie będzie należało do odpowiedniego porozumienia pomiędzy rządami.

Raport rzeczoznawców postanawia dalej, że sowieci będą musieli uznać zobowiązania finansowe wszelkich lokalnych władz prowincjonalnych oraz wszelkich przedsięwzięciach użyteczności publicznej w stosunku do innych państw oraz ich obywateli.

Sowieci będą musieli przyjąć na siebie odpowiedzialność za wszystkie straty i szkody materialne, bezpośrednio poniesione przez cudzoziemców na skutek aktów niedbalstwa rządu sowieckiego lub jego pośredników, jak również lokalnych władz prowincjonalnych. Powyższe wyszczególnione wypadki odpowiedzialności rządu sowieckiego zostały ustalane przez komisję długów rosyjskich i trybunału rozjemczego, którego utworzenie przewiduje sprawozdanie rzeczoznawców. Wszelkie długi wypływające z zobowiązań przyjętych przez rząd rosyjski względem rządów obcych państw, począwszy od 1 sierpnia 1914 r. będą regulowane w sumie, wypłaconej ryczałtowo w charakterze zadatku, przyczem względnie będą wszelkie pretensje obywateli rosyjskich za straty i szkody, które przypisać można bezpośrednio operacjom wojennym.

Powołana zostaje do życia komisja długów rosyjskich, składająca się z członków, mianowanych przez rząd sowiecki oraz członków, mianowanych przez inne państwa. Przewodniczącym komisji zostaje wybrany z poza grona członków komisji. Komisja ta ureguluje sprawę utworzenia i sposobu postępowania trybunałów rozjemczych i zajmie się sprawą wypuszczenia w obieg nowych obligacji rosyjskich, które będą wydawane w zamian za dawne papiery rosyjskie. Sprawozdanie porusza następnie szereg szczegółów, dotyczących wycofania z obiegu dawnych obligacji, poczem przystępuje do omówienia sprawy gwarancji, jakich będzie należało wymagać od Rosji.

Władze sowieckie będą zobowiązane postawić na odpowiednim poziomie sprawę sądownictwa. Przestrzegane mają być następujące zasady: 1) Niezależność władzy sądowej od władzy wykonawczej. 2) Wymiar sprawiedliwości powinien być dokonywany jawnie przez sędziów zawodowych, nienaruszalnych i nieusuwalnych. 3) Stosowanie norm ustawodawczych, uprzednio publiczności ogłaszanych i równo dla wszystkich, bez możności działania wstecz. 4) Cudzoziemcom powinny przysługiwać gwarancje przeciwko dowolnym aresztowaniom oraz pogwałceniom nienaruszalności mieszkań, pozatem cudzoziemcy winni mieć wolny dostęp do trybunału dla cudzoziemców. Cudzoziemcom będzie przysługiwać prawo zastępstwa przez adwokatów. 5) Zapewnione będzie prawo żądania rewizji i apelacji. 6) Zapewnione będzie stronom, zawierającym umowy, prawo domagania się zastosowania ustaw państw obcych. 7) Zastosowanie procedury, mogącej zapewnić wyroki sądów zagranicznych. 8) Uznanie postępowania podającego arbitraż, wszelkie spory, jakie zrodzą się z zawartych umów.

W sprawie warunków zakładów przemysłowych w Rosji, zastrzeżono między innymi punkty następujące: 1) Swobodny wjazd i wyjazd cudzoziemców z terytorjum Rosji. 2) Cudzoziemcy mają być wolni od wszelkich świadczeń obowiązkowych dla pożyczek przymusowych. 3) Swoboda komunikacji pocztowo-telegraficznej i radio-telegraficznej. 4) Wolność handlu bez żadnych ograniczeń z racji narodowości. 5) Wolny przejazd cudzoziemców wszystkimi drogami przy użyciu wszystkich środków transportowych. 6) Prawo rekwiizycji zostaje ograniczone do wypadków wyjątkowych, przy których jest natychmiast płatne odszkodowanie. 7) Cudzoziemskie towarzystwa handlowe posiadać będą jednakowe prawa wolności handlu jak i pojedyncze jednostki. 8) Towarzystwa i poszczególni handlowcy nie będą opłacać żadnych wyższych podatków, aniżeli wynosić będą opłaty przedsiębiorstw rosyjskich. 9) Cudzoziemcy przybywający do Rosji, celem zajmowania się handlem, przemysłem lub pracą specjalną będą mieć możność wolnego przywozu z zagranicy żywności, odzieży oraz narzędzi dla osobistego użytku lub dla podwładnych w ich przedsiębiorstwach robotników. 10) Paszporty wydane przez władze rosyjskie zapewnią będą całkowitą ochronę osobistą, zajmowania się handlem lub przemysłem oraz zajęciem specjalnym. 11) Żadna rewizja mieszkania lub zakładu należącego do cudzoziemca zamieszkałego w Rosji, jak i aresztowanie nie może mieć miejsca inaczej jak tylko za zgodą konsula danego państwa. 12) Wyroki ogłoszone przez trybunały rosyjskie w sprawie postępowania karnego przeciwko cudzoziemcom będą mogły być wykonywane jedynie za zgodą konsula. 13) Sciganie ze względów politycznych, które może się ograniczać jedynie do wydalenia zagranicę, musi mieć warunek zgody konsula. 14) Podatki, opłaty i inne należności, dotyczący handlu i przemysłu cudzoziemski w Rosji nie będą mogły przeszkodzić w normalnych oprocentowaniach kapitałów, włożonych w inwestycje. 15) W niektórych portach utworzone zostaną strefy kolonij.

Delegacja wobec raportu.

GENUA, 13 kwietnia godz. 19 min. 5. (Telegram własny „Głosu Polskiego”). Ojia, dokoła której obraca się chwilowo dyskusja oficjalna i prywatna, jest londyński raport rzeczoznawców. Jest to zresztą zrozumiałe, gdy się zważy, że właściwym celem konferencji, po odrzuceniu draperji dyplomatycznej, jest **działanie między obradującymi rosyjskimi bogactwami naturalnymi**, a że z drugiej strony tenże raport za podstawę do wszczęcia rokowań zdać się nie ulegał wątpliwości. Aeropag pięciu państw w tym względzie razli swą zgodę; Niemcy oświadczyli również, że przyjmują wspomniany memoriał, jako punkt wyjścia.

W delegacji polskiej i czeskosłowackiej poinformowano mnie, że mała ententa i blok bałtycki są raczej nie dla raportu przychylnie usposobione, jedynie z zastrzeżeniem, co do przejęcia części długów przed następnym sukcesyjnym. **Zadecyduje oczywiście stanowisko, jakie zajmie delegacja rosyjska.**

Kierować się w tej dziedzinie „oficjalnym” krzykiem oburzenia przedstawicieli sowieków byłoby błędem. Bolszewicy nie mogą zerwać konferencji genueńskiej, ponieważ im **przedewszystkiem potrzebna jest odbudowa gospodarcza.**

Z rozmów z członkami delegacji moskiewskiej i ekspertami ekonomicznymi, których głosy w łonie ich delegacji napewno zadecydują, mogę wywnioskować, że **sowieci pójdą na bardzo dalekie ustępstwa.** Ekonomiczna strona projektu spotka się z ich strony prawdopodobnie tylko z **formalną opozycją.** Jedynie sprawa gwarancji, zawierających dość poważną, kuratelę na nienuwenności rządu Lenina, przedstawia pewne niebezpieczeństwo. I jeśli Lloyd George'owi nie uda się pogodzić ambicji bolszewickich z obawami i zastrzeżeniami Francji i jej „bloku”, to te właśnie kwestje mogą się łatwo stać źródłem nieprzewidywanych przeszkód w realizowaniu zadań zjazdu genueńskiego.

Najbliższe wystąpienie Cziczerina i odpowiedzi, które otrzyma z ust Barthou i Lloyd George'ów, pozwolą już konkretniej określić rolę, jaką konferencja odegra w ukształtowaniu się stosunków gospodarczych, a co zatem idzie i politycznych między narodami.

Cz O.

Odpowiedź rosyjska na propozycję rzeczoznawców.

GENUA, 13 kwietnia (Pat). Na posiedzeniu podkomisji dla spraw walutowych delegacja rosyjska złożyła memoriał, zawierający odpowiedź na propozycję rzeczoznawców londyńskich. **Memoriał zgadza się zasadniczo na propozycję rzeczoznawców**, zauważa jednak, że należy sięgnąć głębiej, ażeby znaleźć przyczyny powszechnej krytycznej sytuacji finansowej.

Memoriał zaznacza, że słusznym jest twierdzenie, że konieczną jest równowaga między budżetem dochodów a wydatków, lecz z drugiej strony **nie da się to osiągnąć bez ograniczenia zbrojeń.** Państwa wydają na zbrojenia ogromne sumy.

Memoriał przyznaje, że poprawa waluty jest koniecznością gospodarczą, jednak stwierdza, że przejście od waluty małowartościowej do waluty złotej nie dałoby się przeprowadzić pomyślnie, ponieważ przygotowanie rezerwy złota spowodowałoby obciążenie finansowe poszczególnych państw, zaś ceny złota na rynku podniosłyby się. Najpraktyczniejsem byłoby **udzielenie przez banki, względnie ich konsorcja, kredytów w dolałach lub funtach szterlingów** państwom o słabej walucie dla uzdrowienia stosunków walutowych, wreszcie stwierdza, że dla Rosji jest rzeczą niezwykle ważnym uzyskanie kredytów zagranicznych.

Stanowisko małej ententy wobec rozbrojenia.

GENUA, 13 kwietnia. (AW). Plan ograniczenia zbrojeń, obmyślany przez Lloyd George'a, miał być prawdopodobnie przedłożonym na posiedzeniu podkomisji politycznej. Co do ewentualnych warunków, jakie ma zawierać traktat o ograniczeniu zbrojeń, państwa małej ententy proponują, a w nim znajdowały się w nim następujące zastrzeżenia:

1) Traktat ten powinien umożliwić interwencje wojskowe dla zabezpieczenia traktatów już zawartych.

2) Państwa, podpisujące traktat, mają się zobowiązać do udzielenia zbrojnej pomocy, każdemu z krajów, który wystawiony zostanie na niebezpieczeństwo ze strony państwa naruszającego postanowienia traktatu.

3) Wreszcie powinna być ostatecznie zatwierdzona sprawa skaza powrotu Habsburgów na tron węgierski.

Barthou przeciwko Niemcom.

RZYM, 13 kwietnia. (Pat). Na wczorajszym posiedzeniu komisji politycznej konferencji genueńskiej Barthou poraz pierwszy oficjalnie wystąpił przeciwko Niemcom i oświadczył, że otrzymał od Polucariego polecenie, ażeby żądać

wykluczenia Niemców z komisji politycznej,

a to dzięki temu, że wobec zapadłej decyzji komisji reparacji i upłynięcia terminu danego rządowi niemieckiemu, należy uznać Niemcy za wylamujące się z pod przepisów umów i że wobec tego należy oczekiwać wspólnych kroków Francji i Belgji przeciwko Niemcom.

Po replice Lloyd Georgea Barthou wniosek cofnął.

Termin obrad komisji

GENUA, 13 kwietnia. (Pat). Stefani. Wobec tego, że delegacja rosyjska prosiła ponownie o odroczenie posiedzenia podkomisji politycznej w celu dokładniejszego przestudiowania raportu rzeczoznawców koalicyjnych, posiedzenie to przewidziane początkowo na czwartek, odroczone zostało do piątku.

GENUA, 13 kwietnia. (Pat). — Dziś, o godz. 4 po południu, odbędzie się posiedzenie komisji finansowej, zaś o godz. 4 i pół, zbierze się po komisja tej komisji

Komisja do badań pełnomocnictw.

GENUA, 13 kwietnia (Pat). Komisja do badania pełnomocnictw zebrała się dziś o 4-ej po południu. Na przewodniczącego wybrano delegata włoskiego Celonia. Uchwalono wybrać podkomisję, złożoną z 5 człon-

ków i polecił jej zbadanie pełnomocnictw, oraz służyć odpowiednie sprawozdanie.

Tworzenie dalszych podkomisji

GENUA, 13 kwietnia. (Pat). — Na dzisiejszym posiedzeniu komisji finansowej utworzono dalsze dwie podkomisje, a mianowicie: podkomisję dla spraw kredytu oraz podkomisję walutową. Na propozycję delegata angielskiego Sir Roberta Horna, do podkomisji dla spraw kredytu wybrano przedstawicieli Szwecji, Austrii, Lotwy, Hiszpanii i Szwajcarii. Do podkomisji walutowej przedstawiciele: Polski, Jugosławji, Grecji, Norwegii i Węgier. Na propozycję Rathenaua postanowiono powołać specjalną komisję rzeczoznawców dla załatwienia spraw technicznych. Komisja ta, ma mieć charakter doradczo-doradczy.

Klucz komisyjny.

GENUA, 13 kwietnia (A. W.). Do komisji czynnych podczas konferencji, oprócz delegatów pięciu państw zapraszających, Niemiec i Rosji, będą należeć delegaci mniejszych państw, według następującego klucza: 1) jeden przedstawiciel małej ententy, a więc naprzemiennie Rumunii, Jugosławji i Czechosłowacji, 2) jeden przedstawiciel nowych państw kresowych t. zn. Polski, Lotwy i Finlandji, 3) jeden przedstawiciel państw skandynawskich, to jest Szwecji, Norwegii i Danji, 4) jeden przedstawiciel państw neutralnych, t. zn. Holandji, Szwajcarii, Grecji, Hiszpanji itd. Węgry, Bułgaria i Albania nie są reprezentowane w żadnej komisji.

Memoriał niemiecki.

GENUA, 13 kwietnia (Pat). Dr Rathenau wroczył wczoraj prezydent

owi Facie memorial delegacji niemieckiej, zawierający w związku z programem konferencji propozycje finansowe. Memorial w pierwszej swej części maluje obecne położenie gospodarcze Niemiec, w drugiej ilustruje stan finansowy, a zaś w trzeciej wykazuje konieczność zorganizowania międzynarodowej pożyczki dla Niemiec, mającej na celu między innymi stabilizację waluty. Pożyczka ta oparta byłaby na gwarancjach udzielonych przez skarż państwa niemieckiego i przez związek przemysłowców niemieckich.

Za kotłami oficjalnych obrad.

GENUA, 13 kwietnia (AW). Delegat włoski Szanzer odbył konferencję z pierwszym delegatem Litwy Galwanuskasem.

Koszty organizacji.

GENUA, 13 kwietnia (A. W.). Koszty konferencji genueńskiej obliczają na 30 milionów lirów. Rada gminy genueńskiej wyasygnowała tymczasowo na cele konferencji 2 miliony lirów. Obliczenia z poszczególnymi państwami nastąpią później. Król włoski, który się bardzo interesuje przebiegiem konferencji, zamierza przybyć do Genui, aby uroczystie powitać delegatów wszystkich państw.

Stiekłow o konferencji.

WARSZAWA, 13 kwietnia. — (Polpr.) W „Izwestjach” z dnia 6-go kwietnia naczelny redaktor tego pisma Stiekłow, w artykule pod tytułem „Zmiana dekoracji” pisząc o konferencji genueńskiej, twierdzi, że „świat burżuazyjny nie może się obejść bez Rosji” i że dla całego szeregu państw burżuazyjnych jest korzystnym mieć Rosję po swojej stronie. „Stąd — pisze Stiekłow — i protokół ryski, prawda, zawierający tylko dezyderaty, jednak, już faktycznie związuje państwa, które go podpisały”.

Po stronie Rosji są całkowicie Niemcy i do pewnego stopnia Anglja i Włochy. Przeciwno Rosji występuje tylko Francja. — „Lecz można powiedzieć — pisze Stiekłow — że prędzej ona, a nie Rosja jest obecnie izolowana, o ile będzie zajmowała swoją nieprzejednaną pozycję. To nieprzejednane zniewolone Niemcy do politycznych i gospodarczych ustępstw na korzyść Rosji. Ono w końcu, koniec musi Anglja i Włochy do zrobienia tego samego”. Kończy się artykuł w te słowa: „nasza sytuacja, nie bacząc na obecność przesączających temu zewnętrznych symptomów, jest w rzeczywistości mocniejsza, niż sytuacja państw ententy. I, jeżeli oni przypuszczają, że mogą nam narzucić jakieś warunki, to przekonają się bardzo szybko o swojej pomyłce”.

Opinia delegacji węgierskiej.

BUDAPESZT, 13 kwietnia. (Pat). Weg. BK. podaje, że delegacja węgierska w Genui w kwestji ochrony mniejszości narodowej zajmie następujące stanowisko: Najważniejszym warunkiem przywrócenia zaufania wśród narodów jest poszanowanie własności prywatnej. Byłoby pożądanym, aby konferencja genueńska wezwiała wszystkie narody europejskie do zaniechania naruszalności własności prywatnych, czy to w formie sekwestru, czy to w formie konfiskaty. Przytem delegacja węgierska wypracowała memoriał, w którym wskazuje, że reforma agrarna w państwach

sukcesyjnych doprowadziła do ruiny Węgrów mieszkających w tych państwach.

Opinia prasy włoskiej.

RZYM, 13 kwietnia. (Pat). — Prasa włoska zamieszcza obszerny artykuł o konferencji genueńskiej, w których wiele miejsca poświęcone jest mowie Cziczerina i sprawie rosyjskiej. „Giornale d'Italia” pisze, iż delegacja rosyjska wykazała od pierwszego posiedzenia konferencji pragnienie dalszego trzymania się ulubionej taktyki bluffu.

Mowa Cziczerina napozór pojedyncza i umiarkowana, była pełna nieudolności.

„Il Mondo” stwierdza, iż dyskusja między Barthou i Cziczerinem wyjaśniła bardzo wiele rzeczy. Cziczerini poruszył bardzo drażliwy punkt, który stał się kwestją dyskusji. Punkt ten nie dotyczy jedynie istotnego „rozbrojenia się”, a oznacza przede wszystkim polityki gwarancji sankcji, na którym są oparte traktaty od r. 1919, inaczej oznaczałoby to rewizję traktatu.

„Popolo Romano” pisze, że znaczenie posiedzenia inauguracyjnego zawarte jest w określeniu: „ani zwyciężeni, ani zwycięzcy”, które rozbrzmiewało w przemowach włoskich i angielskich. Francja nie przyłączała się do nich, obstając przy swoich prawach nienaruszalności traktatu.

Locum dla Poincaré'go.

RZYM, 13 kwietnia. (Pat). WBK. „Giornale d'Italia” donosi z Genui: W willi Raggio przygotowywane są apartamenty dla Poincaré'go, którego przybycie jest oczekiwane wkrótce.

Misja turecka w Genui.

GENUA, 13 kwietnia. (Pat). Dzisiaj przybyła misja turecka pod przewodnictwem Bekir-beja.

Komuniści jada do Genui.

PARYŻ, 13 kwietnia (Polpress) Poza przywódcą francuskich komunistów Cachin'em do Genui wyjechało jeszcze kilku wybitnych francuskich komunistów. „Matin” donosi, że wyjeżdża tam również kilku komunistów niemieckich. Podróż ma na celu narady z delegatami rosyjskimi.

Niemcy wpłacają.

PARYŻ, 13 kwietnia (Pat). Havas. „Temps” donosi, że Niemcy zawiadomili komisję odszkodowawczą, że dokonali wpłaty sumy 18,051,079 mk. w złocie t. j. sumy przypadającej do wypłaty na dzień 15 kwietnia roku bieżącego.

Ofensywa japońska na Dalekim Wschodzie.

MOSKWA, 13 kwietnia. (A. W.). Komunikat sztabu armii rewolucyjnej republiki Dalekiego Wschodu donosi o przejściu wojsk japońskich do ofensywy. Japończycy po walce zajęli wieś Aienkoje i Konstantynówkę. Awangarda czerwonej armii odpowiadając na ogień cofa się. Dnia 8-go b. m. japończycy zajęli stację Szmakówkę.

Rokowania rosyjsko-niemieckie.

BERLIN, 13 kwietnia. (Pat). — „United Telegraph” podaje następujące informacje o stanie rokowań rosyjsko-niemieckich. Najważniejsze kwestje polityczne zostały wyjaśnione. Osiągnięto też porozumienie co do tego, że Rosja nie będzie stosowała wobec Niemiec artykułu 216 traktatu pokojowego. Ponadto nastąpiło porozumienie w sprawie odszkodowania właścicieli niemieckich za straty poniesione przez nich w Rosji. Rząd rosyjski okazuje tendencje traktowania obywateli niemieckich w tej sprawie inaczej, aniżeli obywateli francuskich i angielskich.

O wydalenie polaków z Gdańska.

GDANSK, 13 kwietnia. (Pat). — Wobec niepokojących wiadomości, że akcja wydalenia przez władze gdańskie obywateli polskich z obszaru wolnego miasta po znanym orzeczeniu wysokiego komisarza generała Hakinga przybiera rozmiary coraz szersze i groźniejsze przedstawiciel „PAT” a zwrócił się do generalnego komisarza Polski p. Plucińskiego z prośbą o przedstawienie obecnego stanu rzeczy, jego przyczyn, oraz skutków, jakie dalsze wydalenie może za sobą pociągnąć.

Z odpowiedzi komisarza generalnego wynika, że to, co prasa polska ogłasza, stanowi jedynie część ogólnej sumy wydań. Od niepełna roku komisarz generalny Polski interwenjował w około 100 wypadkach wydań Zagwarantowanego Polsce dostępu do morza i gospodarzom korzystania z niego, w rozumieniu traktatu pokojowego i konwencji polsko-gdańskiej nie można ograniczyć do zwyczajnego prawa przyjazdu i wyjazdu. Tymczasem władze gdańskie kwestionują nawet prawo przejazdu przez terytorjum Gdańska, o czem świadczą liczne wypadki.

Zarówno traktat wersalski jak i konwencja polsko-gdańska mówią wyraźnie o uprawnieniach obywateli polskich i gloszą, że w prawodawstwie i administracji wolnego miasta Gdańska nie będą czynione żadne różnice na niekorzyść obywateli polskich lub inycy osób pochodzenia lub języka polskiego. (Art. 83 konwencji i 104 trak-

tatu wersalskiego). Rząd gdański interpretuje powyższe przepisy dowolnie. Bezpodstawność interpretacji gdańskiej stwierdza ponadto odnowiedź Cambona z dnia 7 lutego 20 r. Akcja wydalenia obywateli polskich z Gdańska skierowana jest w pierwszym rzędzie przeciwko polskim kupcom, przemysłowcom i personelowi handlowemu, wbrew art. 39 i 40 umowy gospodarczo polsko-gdańskiej z października roku ub. Interpretacja gdańska odnośnych artykułów umowy jest zaprzeczeniem i unicestwieniem prawa Polski dostępu do morza. Decyzja gen. Hakinga w powyższej sprawie uznana za niedługo prawo Gdańska do wydalenia obywateli polskich. Z tych przyczyn wnioskuję rząd polski przeciwko wspomnianej decyzji odwołanie do rady ligi narodów.

Kwestja wydalenia obywateli polskich z Gdańska jest obecnie największym problemem polsko-gdańskim. Od jego rozwiązania zależy w znacznej mierze stosunki pomiędzy obu krajami. Sytuacja zastrzyła się znacznie, a opinia publiczna w Polsce jest do tego stopnia zaniepokojona, że rząd polski nie będzie mógł pozostać na przedsięwziętych dotąd przez siebie krokach. Nie myślę, zakończył komisarz generalny, o zawieszeniu przyjętych przez Polskę zobowiązań, lecz mam na myśli daleko idące ograniczenia i obustronne w razie udawania się obywateli gdańskich na obszar państwa polskiego, celem wyjazdu zagranicę.

Przeciwko zapłaceniu kosztów okupacji.

GDANSK, 13 kwietnia. (Pat). Senat gdański wysłał do rady ambasadorów notę protestującą przeciwko żądaniu Francji i Anglii zapłacenia przez Gdańsk kosztów okupacyjnych w kwocie 400 milionów mk. w złocie. Senat gdański powołuje się przytem na konstytucję gdańską uznaną przez państwa sprzymierzone, która nie pozwala na nakładanie na Wolne miasto ciężarów przekraczających zdolność płatniczą miasta.

Porozumienie polsko-niemieckie w sprawie likwidacji majątków.

GENEWA, 13 kwietnia (P). Między delegatem Polski i Niemiec na konferencji w sprawie górnośląskiej doszło do porozumienia w kwestji likwidacji majątków niemieckich, znajdujących się w polskiej części Górnego Śląska. Wobec tego arbitraż prezydenta Calondera nie będzie potrzebny.

Zakaz manifestacji na G. Śląsku.

KATOWICE, 13 kwietnia. (Pat). Władze koalicyjne ogłaszają rozporządzenie komisji międzysojuszniczej, zakazujące wszelkich manifestacji publicznych w dniu 1. 2 i 8 maja, zaznaczając przytem, że ze względu na bliskie oddanie Polsce przyznanej jej części G. Śląska władzom aljanckim należy na tem, ażeby spokój nie został zakłócony. Władze zaznaczają następnie, że spokój ten leży w interesie wszystkich i że komisja nie będzie smuszona do zastosowania środków represji dla przestrzegania tego rozporządzenia.

Kto wywołał wybuch gliwicki.

PARYŻ, 13-go kwietnia (Pat). „Echo de Paris” donosi z Gliwic, że dotychczasowe dochodzenia w sprawie wypadków gliwickich ustaliły, że winę ponoszą dotychczas jeszcze istniejące związki tajne.

Wywóz jaj w kwietniu.

Sfery miarodajne zdecydowały, aby w ciągu kwietnia pozwolić jak się dowiadujemy na wywóz 100 tysięcy jaj, a w maju i czerwcu po 200 tysięcy jaj. Średni koszt jaj wynosi 1000 zł.

cznie więcej. Równocześnie określono, że opłata wywozowa na rzecz państwa wynosi 10 marek od jaja, t. j. 1584 tysiące marek od wagonu.

Eksporтеры fachowi uważają, że ta opłata jest kolosalnym skądinąd słusznym haraczem od wysokich zysków na rzecz państwa. Równocześnie jednak muszą oni obniżyć ceny jaj na rynku wewnętrznym.

A o to przecież głównie wszystkim nam chodzi.

Sprawa Besarabji.

GENUA, 13-go kwietnia (AW). Dziennik „Lavore” zamieszcza wywiad z ministrem rumuńskim Diamantidi, który wyjaśniwszy motywy historyczne, uzasadniające przyłączenie Besarabji do Rumunii, powołał się następnie na wyniki plebisytu, które potwierdziły słusność tych motywów. Protest delegacji rosyjskiej na posiedzeniu komisji politycznej w sprawie przyłączenia Besarabji do Rumunii, założony został, aby ukryć wojenne przygotowania sowieckie, czynione nad granicą rumuńską. W stosunku do Rosji, Rumunia ożywiona jest zamiarami pokojowymi i nie żywi ona w stosunku do Rosji, żadnych dążeń wojennych. Co do uznania obecnego rządu sowieckiego przez Rumunję minister Bratianu oświadczył, że w tej sprawie posiada Rumunia większą swobodę działania niż Włochy, które związane są postanowieniami, zapadłymi podczas narad w Londynie.

Reforma agrarna w Rumunii.

BUKARESZT, 13 kwietnia (Russpress). W kołach politycznych przypuszczają, że praca w sprawie wywłaszczenia większych własności ziemskich ukończona będzie na jesieni r. b. poczem obywatele otrzymają należność, wypłaconą w politycznej państwowej.

Organizacja monarchistyczna w Estonji.

BERLIN, 13 kwietnia. (Pat). — Poseł republiki estońskiej w Berlinie doniósł co następuje: W Estonji odkryto tajną organizację monarchistyczną, której celem było wywołanie konfliktu pomiędzy Rosją i państwami bałtyckimi. Organizacja ta istniała pod nazwą towarzystwa „okultystycznego”. Sledztwo wykryło, że do tej organizacji należeli, ewentualnie byli w porozumieniu, niemieccy monarchiści. Większa część członków składała się z 2. oficerów.

FIRANKI w dużym wyborze po cenach fabryczn.
Kilimy
 GABARDINY po mk. 5.500.—
 MUSZLINY wełniane drukowane po mk. 2.800.—
 Sprzedaje **A. TETZLAFF i S-Ka**
 Łódź, Piotrkowska 100, tel. 541.
 152-5

Szczegóły kradzieży w pociągach pocztowych.

PARYŻ, 13 kwietnia (Russpress) Ogromną sensację wywołała wiadomość o olbrzymiej kradzieży, dokonanej w nocy na 6 kwietnia w pociągu pocztowym Nr. 31 linii Paris—Lyon—Mediterranée, wychodzącym z Paryża o g. 8 m. 15 w. Wiadomości złożyły się dostali się do wagonu w sposób dotąd niewyjaśniony i skradli 34 pakiety pocztowe, z których 30 z pocztą angielską adresowaną do Włoch, Grecji, Turcji i Egiptu i 4 z pocztą paryską.

Kradzież spostrzeżono dopiero na stacji Laroche o g. 10 m. 40 w., kiedy służba kolejowa sprowadziła zamki w wagonach. Wagon, w którym dokonano kradzieży, został opieczętowany, pociąg ruszył dalej i dopiero na st. Dijon zrewidowano wagon dokładnie. Wyglądali on wewnątrz jak po pogromie; listy i przesyłki pocztowe porozrzucane, tylko zawartość wspomnianych 34 skrzynek zabrana prawie całkowicie. Okoliczności towarzyszące kradzieży tembardziej są tajemnicze, że pociąg szedł z szybkością 50 klm. na godzinę. Dotąd nie zdołano jeszcze dokładnie stwierdzić co właściwie zawierają skradzione przesyłki. Ustalono tylko, że paczki wysyłane z Anglii zawierały korespondencję ministerjum spraw zagranicznych Anglii, przeznaczoną dla Genui. Wobec tego w sferach politycznych przypuszczają nie bez zasady, że w kradzieży musieli wziąć udział ajenci bolszewicy.

Straszna katastrofa żywiołowa.

RYGA, 12 kwietnia go. — 16. Powódź, jaka nawiedziła Rybnaburg i okolice wyrządziła ogromne straty.

Dotychczas pozostałe jeszcze pod wodą i lodem 450 kilometrów kwadratów. Według pobieżnych obliczeń przeszło stu ludzi zginęło w rozszalałym żywiole.

Rząd lotewski wyasygnował na pomoc doradczą dla ludności 500.000 rubli lotewskich. Zorganizowano komitet ratunkowy pod przewodnictwem Tschakstego.

Prócz Dynaburga, wielkie straty poniosły miasta: Kreusburg, Połock i Dryssa.

O gmachach ambasady rosyjskiej w Berlinie.

BERLIN, 13 kwietnia. (Pat). WBK. Dzienniki donoszą, że z polecenia rodziny Romanowych wdrożono postępowanie sądowe w sprawie przyznania jej praw własności do budynku rosyjskiej ambasady w Berlinie. Adwokat rodziny Romanowych wreszcie sędziemu szereg dokumentów, mających udowodnić, że gmach ambasady w Berlinie był osobistą własnością domu Romanowych.

Kredyt na zakup dla ambasady.

Minister spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych zażądał kredytu w wysokości 300.000 dolarów, na zakup nieruchomości dla ambasady w Paryżu.

Koszty wojny światowej.

Według obliczeń finansisty amerykańskiego p. Dolpha, wydatki poszczególnych państw na wojnę wyniosły następujące sumy w dolarach: St. Zjednoczone A.P. 44.173.948.225 Wielka Brytania 31.052.684.000, Francja 54.272.915.000, Włochy 18.680.847 tys., Belgja 8.174.731 tysięcy, Chiny 565.876 tysięcy, Japonia 481.918 tysięcy, razem 177.402.269.225 dolarów.

Łódź.

Sprawy robotnicze.

Żądania kuchmistrzów.

(r) Onegdaj w inspektoracie pracy odbyła się konferencja między właścicielami restauracji, a delegatami kuchmistrzów, z powodu wystawionych przez tych ostatnich żądań podwyżki płacy o 50 proc. Delegaci pracowników motywowali swe żądania tem, że od czasu zawarcia ostatniej umowy w lutym r. b. żadnych podwyżek nie otrzymali, pomimo to, iż drożyzna znaczenie się wzmożyła, zaś inni pracownicy otrzymali stosowne podwyżki.

Później kuchmistrze zażądali aby zwolniono ich od zajęć w drugim dniu świąt Wielkanocnych zamiesz w święto Bożego Ciała.

W dyskusji, która się wywiązała, restauratorzy proponowali 25 procent podwyżki, wobec czego pertraktacje do skutku nie doprowadziły.

Wobec tego, że kuchmistrze bezwzględnie utrzymują swe żądanie co do świętowania w drugim dniu Wielkanocnym, restauracje prawdopodobnie w tym dniu czynne nie będą. (bip.)

Wiadomości bieżące.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego Instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym.

Wzrost zachmurzenia, miejscami deszcz, ciepło, wiatry południowe i południowo-zachodnie.

W dniu wczorajszym pogoda w Polsce kształtowała się pod przeważającym wpływem wyżu barometrycznego z nad Europy wschodniej. Stąd pochodziła pełna i ciepła pogoda, panująca we wschodniej i środkowej części Polski, zwiastująca w godzinach porannych. Według danych jednak przedewszystkiem w zachodniej części kraju nastąpił wzrost zachmurzenia, a miejscami deszcz (Poznań z ciepłymi wiatrami południowymi).

Wezwanie do oddziałów rocznika 1901.

Województwo ogłosiło wezwanie, powołujące wszystkich mężczyzn urodzonych 1901 roku, którzy przez komisje przeglądowe zostali uznani za zdalnych do służby wojskowej (kategoria A), aby stawili się w dniach od 18 do 22 kwietnia r. b. we właściwej powiatowej komendzie uzupełnień, celem wcielenia ich do oddziałów macierzystych.

Do stawienia obowiązani są również i ci z rocznika 1901, którzy już w wojsku służyli. (b.)

Mają się stawić: dnia 19-go kwietnia o nazwiskach na litery A B C D E F, dn. 20-go na lit. G H Ch I J K, dn. 21 na litery L M N O P R, dnia 22—na lit. S T U W Z o godz. 9-ej rano.

General Dupont w magistracie.

We wtorek dnia 11 b. m. złożył wizytę prezydentowi miasta p. Rzewskiemu, gen. Dupont w towarzystwie pułkownika Mercier.

General Dupont oświadczył, iż uważa za swój obowiązek złożyć wizytę przedstawicielowi miasta, które tyle wycierpiało podczas okupacji niemieckiej, miasta pracy, przemysłu i handlu.

W odpowiedzi prezydent Rzewski podziękował, że miło mu jest powitać przedstawiciela armji francuskiej przy pomocy której wojsko polskie mogło stawić skutecznie

czoło najeźdźcom inwazji bolszewickiej.

Gen. Dupont interesował się również sprawą zwrotu wywiezionych przez Niemców kabli, maszyn towarów i t. p., na co szczegółowych informacji udzielił mu prezydent Rzewski.

Wieczorem prezydent w imieniu magistratu rewizytował generała Dupont.

W sprawie sytuacji w przemyśle.

W związku z sytuacją w przemyśle, bawił w Łodzi delegat ministerstwa handlu i przemysłu, p. Dąbrowski, który odbył konferencje z przemysłowcami oraz zwiedził kilka fabryk. Co do samej sytuacji w przemyśle, postanowiono wobec niepewnych konjunktur, czekać do czasu poświętecznego, który sytuację prawdopodobnie wyświeleli. (bip.)

Uposażenie oficerów.

Jak się dowiadujemy, w chwili obecnej odbywa się narada pomiędzy p. ministrem skarbu, dr. Michalskim i kierownikiem ministerjum spraw wojskowych, gen. Sosnkowskim, w celu definitywnego ustalenia wysokości wynagrodzenia osób wojskowych.

Według zasięgniętych przez nas informacji, gaża kapitana według nowego uposażenia wynosić ma 110.000 marek, a majora — 120.000 miesięcznie. Dla oficerów obarczonych rodziną przewidziane są specjalne dodatki.

Podwyższenie opłat za sekcje.

Magistrat zwrócił się do rady miejskiej celem zatwierdzenia podwyższonych opłat za prace dokonane w prosekcyjnym miejskim a mianowicie: za sekcję sądową 6.000 mk., za sekcję kliniczną — 6.000 mk. i za rozbiór historjopatologiczny 1.500 mk. (bip.)

Powiększenie szpitala w Radogoszczu.

Wydział zdrowotności publicznej zakupił 90 łóżek, celem powiększenia szpitala w Radogoszczu, który wobec tego będzie liczył 500 łóżek. (bip.)

Szpital na pasek.

Tow. akc. Poznański zażądają za dzierżawę szpitala przy ul. Drewnowskiej 1 milion marek miesięcznie, co wyniosłoby na jednego chorego, za sam lokal, czyli za trzy metry powierzchni kwadratowej, dziennie 300 marek. (bip.)

Budowa łaźni ludowej.

Naczelnym komisariat do walki z epidemjami wpłacił na poczet budowy miejskiej łaźni ludowej 1 milion marek. Roboty prowadzone są przez wydział budowlany i w krótkim czasie łaźnia oddana zostanie do użytku publicznego. (b.)

Osobiste.

Na uniwersytecie poznańskim uzyskał dyplom nauk prawnych dwaj łódzianie pp. Teodor Iwiński i Sergiusz Mielnikoff.

Nowe pismo młodzieży.

Wyszedł pierwszy numer dwutygodnika akademickiego „Przebojem”. Jest to organ młodzieży filareckiej, która pragnie wytworzyć typ inteligenta polskiego, obywatela współczesnego społeczeństwa, niezależnego od przesądów kastowych o dominującym poczuciu tolerancji i sprawiedliwości, obywatela, który wraz z ludem robotczym, stanowiącym zasadniczą siłę, walczy o wyzwolenie rzesz ludzkich z niewoli gospodarczej. Redaktorem tego nader pożytecznego w naszych stosunkach pisma jest p. Wacław Bożentowicz.

Z prasy.

Ukazał się świąteczny (podwójna objętość) numer tygodnika „Łódzianin”

i zawiera między innymi następujące artykuły: A. Rzewski — „Na Zmarłychwstanie”, „Zamach na miejską ordynację wyborczą”, „Wrażenia z wybieżki do Wiednia”, S. Rapalski — „Związek lekarzy łódzkich a kasa chorych”, H. Płochocki — „Zmarłychwstanie” (świersz), J. Kwapiński — „Pod Rogowem”, W. Dolecki — „Robotnicy nie ledźcie do Francji”, „Kronika sejmowa”, R. P. — „W obronie godności dozorczy domowego”, Zagłoba — „Konic święta”, Mar. Fog. — „Koncerty ludowe” i wiele innych.

„Masło holenderskie.”

Od dłuższego czasu w mieście naszym znajduje się w sprzedaży masło holenderskie. Otóż w tych dniach państwowy zakład badania żywności i przedmiotów użytku, dokonał analizy tego „masła”. Okazało się, iż t. sw. „masło holenderskie” jest zwykłą margaryną, przyrządzoną z toju z dodatkiem mleka. Produkt ten jest fałszywie oznaczony, gdyż puszczonej jest w obieg w sposób wprowadzający kupującego w błąd co do sposobu wytwarzania produktu, jego składu i wartości odżywczej.

Odpowiednie wnioski karne zostały wysłane do p. prokuratora przy sądzie okręgowym w Łodzi, w celu pociągnięcia winnych do odpowiedzialności sądowej. (bip.)

Teatr w szpitalu.

Komisja oświatowo-kulturalna postanowiła urządzić w szpitalu w Chojnach scenę teatralną dla chorych. (bip.)

Koncert na szpital w Kochanówce.

W dniu 29 b. m. w sali filharmonji odbędzie się wielki koncert-rant na zasilenie funduszu szpitala dla umysłowo-chorych w Kochanówce pod Łodzią. Ze względu na wzniosły cel, cała Łódź wybiera się na powyższy koncert szczególnie, że w programie figurują nazwiska wybitnych artystów polskich.

Zdrożała

roboty pomimo tego sprzedaje firma SZMACHEL i ROZNER, Łódź, Piotrkowska 100 i filia 160 stare napaasy wszelkiej garderoby, towarów i bielizny po dawniejszych cenach, orzez obiad otwarte 4742-4

Z sądów.

Pięć lat więzienia za komunizm.

W dniu 23 kwietnia 1921 r. w Łodzi jeden z funkcjonariuszów policji, spotkawszy przypadkowo na ul. Pańskiej poszukiwaną już od dawna, a znaną policji pod pseudonimem „Zośka”, nauczycielkę Kalinowską, podejrzaną o komunizm polecił przechodzącemu przodownikowi aresztować ją i odprowadzić do najbliższego komisariatu.

Aresztowana podała się za Stefanję Janowską i oświadczyła, że dnia tego przyjechała do Łodzi, wobec czego nie posiada jeszcze swego mieszkania. W drodze do komisariatu przodownik policji zauważył, że aresztowana pod pozorem wydobywania chusteczki wyrzuciła z kieszeni parę kawałków podartego papieru wraz z fotografją, więc zatrzymawszy się takowe zbierał i wręczył je urzędnikowi w komisariacie.

Podczas osobistej rewizji znaleziono u aresztowanej podarte kartki dowodu osobistego, które, wraz z kartkami znalezionymi na podłodze w komisariacie i z pobieraniem przez przodownika, wykazały, iż są one właściwym dowodem osobistym Stefanji Kalinowskiej, zam. w mieszkaniu Tyslerów przy ul. Głównej 62.

Podczas rewizji w mieszkaniu Kalinowskiej ujawniono: sprawozdania kasowe za sierpień 1921 r. sprawozdanie z partji komunistycznej, pokwitowania z otrzymanych pieniędzy z list składkowych na partję komunistyczną, rachunki sum pieniężnych wydatkowanych na kancelarię partji K. P. R. P. i kwi-

ty wydawanych pieniędzy poszczególnym osobom, znaczną ilość literatury treści komunistycznej jak np. „Czerwony Sztandar”, „Gromada”, „Sztandar komunizmu”, „Kolejarz-komunista”, „Komuna” i czasopisma rosyjskie „Izwiestja”, „Prawda”, listę osób, znajdujących się w więzieniu, na wolności i wywiezionych i t. p.

Podczas rewizji Kalinowska usiłowała polknąć kartkę papieru, na której wypisane były pseudonimy członków miejscowej organizacji, lecz takową od niej odebrano.

W toku śledztwa ustalono, że Kalinowska posiada pseudonim „Zośka” i jest członkiem K.P.R.P. Wobec powyższego pociągnięto Kalinowską do odpowiedzialności sądowej. Na sądzie oskarżona zeznała, że żadnych czynności z partji nie spełniała i żadnych wieści wyjaśnić dać nie chce.

Biegły kaligraf stwierdził, że okazane dowody rzeczowe pisane były ręką Kalinowskiej.

Przedstawiciel oskarżenia publicznego, podprokurator Szmidt, powołując się na zeznania rzeczoznawców, twierdził, że wina oskarżonej jest ciężka, przeto i kara winna być ciężka.

Obronca oskarżonej adw. Duracz z Warszawy, dowodził, że niema danych, by oskarżona należała do partji, że ekspertyza nie jest dostateczną, że na kwitach istnieje podpis „Zośka”, wtedy gdy defenzywa uważa Kalinowską za posługującą się pseudonimem pod nazwą „Zośka” i wnosił przeto o uniewinnienie podsądnej.

Sąd, po naradzie, skazał Stefanję Kalinowską na 5 lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw. (bip.)

Biały tydzień! 5245-1

Nieodwołalnie ostatnie 2 dni!

Niebywała okazja!

Wyjątkowo tanio!
HENRYK PEPFER,
ul. Piotrkowska 111.

Wielki wybór koszul, wyroby tyradowskie, płótna wszelkiego gatunku, sznaki wabowe i czeskie. Wykwintna damska bielizna.

Jak się w Ameryce wychowuje publiczność.

W Chicago i kilka innych miastach amerykańskich zaprowadzono ciekawy sposób wychowania niekulturalnej publiczności. Jeżeli policjmen zauważy, że ktokolwiek spluwa w publicznem miejscu nie do spluwaczki, sprowadza się go do... zakładu bakteriologicznego, Tam pokazuje mu się pod mikroskopem zawartość płwocin... Trzeba przyznać, że taki dobrotliwy sposób może wpłynąć na obyczaję tylko u ludzi o bardzo wrażliwej ambicji i... miłości bliźniego.

Podziękowanie.

Panu d rowi L. Familierowi, za okazanie gorliwej i starannej pracy przy wyleczeniu matki naszej, składa serdeczne podziękowanie

288-1 Rodzina Ejbuzyców.

Z okazji narodzin córeczki u Jankobostwa Kaszub, zamiast kwiatów mk. 3.000.— dla położnicy przy ul. Sienkiewicza № 88, ofiarowują

284-1 Hermanostwo Katuszyn.

Inżynier przemysłu włóknistego

arbiturjent Politechniki Włóknistej w Verviers (Belgja)

z kilkuletnią praktyką w dziale ruchu jednej z większych fabryk Królestwa poszukuje stanowiska w fabryce włóknistej w Łodzi lub okolicy.

Oferty sub. „S. A.” w Adm. „Głosu Polskiego”. 75-4

WYPALANKI WIN WÓDKI

WINKELHAUSEN

STAROGARD (POMORZE)

Generalne Przedstawicielstwo: DOM HANLOWO-PRZEMYSŁOWY

K. Podkomorski i S-ka

WARSZAWA, Nowy Świat 2.

TELEFON 176-32.

TELEFON 176-32.

Kino „Nowości”
Pietrk. rón Główna.

Program świąteczny!

Drasni muzyki 39

Patrol o północy

Film ten stanowi bezsprzecznie najlepszy obraz sensacyjny tego sezonu. O ródz 2-iej młodzi po cenach mk. 60-0

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE.

Włoszenia drobne

Sytuacja w Chemnitz.

Zarówno na krótko przed jarmarkiem lipskim, jak i po nim, dał się zauważyć ogromny napływ kupców do Chemnitz i do najbliższego okręgu, którzy poczynili wielkie zamówienia na przyszłe dostawy. Fabrykanci wyrobów dzianych mają w wielu rodzajach dosyć zamówień aż do sierpnia. Nie widać zmniejszenia popytu na pończochy ze sztucznego jedwabiu. Jest też zapotrzebowanie na zwyczajne pończochy bawełniane.

Wpłynęło już pewna ilość zamówień ze St. Zjednoczonych na pończochy wełniane z dostawą na jesień. Zamówienia kupców amerykańskich dotyczą gatunków lepszych i najlepszych wyrobów dzianych, jednakże zakupywali również i najniższe gatunki standartowe które fabrykanci amerykańscy wyrabiają sami w wielkich ilościach.

Zamówienia ze strony Wielkiej Brytanii były niewielkie. Holandia kupowała znaczne ilości. Ceny rosły z każdym dniem wskutek szybkiej deprecjacji marki.

Zostały zrobione wielkie zamówienia na rękawiczki niciane, szczególnie do St. Zjednoczonych. Nie można uzyskać dostawy wcześniejszej, niż w sierpniu lub we wrześniu. Największy popyt mają rękawiczki dla cowbojów.

Kupcy kanadyjscy zgłaszają się obecnie na nowo, jako odbiorcy niemieckich fabryk rękawiczek.

Wytwórcy bielizny są ozyjni oo do jednego, szczególnie firmy, wytapiające nskie gatunki.

Producentom materiałów meblowych i fabrykanci dywanów mają dość zamówień na kilka miesięcy.

Popyt na firanki koronkowe nie osłabł i wszystkie fabryki firanek mają dosyć zajęcia, przeważnie przy wyrobie gorszych i średnich gatunków.

Cienkie gatunki mają mały popyt; przeważnie wskutek stosowania do nich podatku od artykułów zbytku. Dlatego w tym dziale fabrykacji część maszyn jest bezczynna.

Dzięki deprecjacji marki, zapotrzebowanie gotówki przez fabrykantów jest olbrzymie. Sytuacja finansowa staje się trudną i banki uczynają ograniczać kredyt aby zmniejszyć swoje ryzyko. Te środki zapobiegawcze doprowadzą do ograniczenia produkcji. (e.)

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

Gotówka.
Dolary Stan. Zjedn. 3790-3880.
Franki fr. 365.

Czeki i wpłaty.

Belgia 525.
Berlin 12,90-13,12
Londyn 16875-17010.
Nowy Jork 3810-3865.
Paryż 351-355.
Wiedeń 49,95-49,65
Szwajcaria 746.

Listy zastawne.

4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 rubli 270.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 marek 60,50-60.
5 proc. oblig. m. Warszawy 300
5 proc. Łodzi 200
5 proc. poź. przeczorn. 98,50

Akcje.

Bank Dyskontowy 3750.
Bank Kred. Warsz. 1-5 em. 513-7450
Bank Zachodni 2100.
Bank Ziem. pol. 1525
Kijewski i Scholtze 6750.
Kukier 51700.
Północ 1101-1200.
Poznań 1800
Poznań 3925-3900.
Poznań 8500-8600.
Poznań 2615-2590.
Poznań 6525-6600.
Poznań 5200
Poznań 1350.
Poznań 1800-1775.
Poznań 2200-2225
Polska nauta 2150-2175.

Z czarnej giełdy warszawskiej.

Na niurzędowej giełdzie warszawskiej notowania były następujące:

Dolary 3825.
Franki 365.
Puntury 17000.
Marki niem. 15,25.
Ruble złote 185000.
Ruble srebrne 1060
Bilon srebrny 480.

Czarna giełda w Łodzi

W dniu wczorajszym na giełdzie prywatnej w Łodzi panował zupełny zastój.

Kursy kształtowały się następująco:
Dolary 3850.
Marki niem. 15,75-15,40.
Berlin czeki 15,25.
Wiedeń czeki 0,50-0,49,90.
Franki franc. 355,25-352.
Franki szwajc. 750-747.
Franki belg. 328-322.
Puntury 16900.
Kor. austr. 0,55-0,49,90
Korony czeskie 77,40-77.
Liry 208-205.
Leje rumuńskie 25.

Z giełdy gdańskiej.

GDANSK, 15 kwietnia.—Na dzisiejszym zebraniu giełdy gdańskiej notowano:

Marka polska (sprzedaż) 7,75 — (kupno) 7,70. Przekazy na Warszawę 7,75-7,70.

Dolary Stan. Zjedn. 297-296,50, funty szterlingi 1,510-1,505.

Tendencja nieco mocniejsza. Przy tej sposobności należy zaznaczyć, że we wczorajszym doniesieniu telegraficznym o kursie marki polskiej wkradła się pomyłka. Kurs wynosił nie 5 lecz 7.

Bawełna.

NEWY ORLEAN, 12-go kwietnia. Bawełna 16,50.

NEWY JORK, 12 kwietnia. — Bawełna loco 17,80, na kwiecień 17,55, na maj 17,66, na czerwiec 17,48, na lipiec 17,29, na sierpień 17,25. Dowóz bawełny do portów Atlantyku i Golfu 14000.

BREMA, 10 kwietnia. — Bawełna 125,75-124,40.

LIVERPOOL, 12 kwietnia. — Bawełna 10,05.

Ważny spadek marki niemieckiej.

WROCLAW, 13 kwietnia (Pat). Na giełdzie berlińskiej i wrocławskiej kurs marki niemieckiej obniżył się znowu, a mianowicie w stosunku do dolara na 295,63. Przypisują to wiadomościom z Genui, a mianowicie, że Niemcy nie zostali dopuszczeni do gospodarczej odbudowy Rosji.

Podwyższenie taryfy kolejowej w Niemczech.

KATOWICE, 13 kwietnia. (Pat). Dzienniki donoszą, że od 1-go maja podwyższona zostanie w Niemczech kolejowa taryfa towarowa o 20 proc.

'Nafta w Kanadzie.

Z Toronto donoszą, że w okręgu Many Inland Lake (Alberta) odkryto tereny naftowe.

Międzynarodowa konferencja obrony własności przemysłowej.

Międzynarodowa konferencja obrony własności przemysłowej odbywa się obecnie w Brukseli. Na porządku dziennym znajdują się między innymi sprawy: organizacji biura centralnego, patentów od wynalazków, wskazywania fałszywego pochodzenia towarów i produktów, znaków fabrycznych i t. p.

Pożyczka czesko-słowacka w Anglii.

Na giełdzie londyńskiej ukazał się prospekt 8 proc. pożyczki na ogólną sumę 10,000,000 funtów sterl. Emisja i serji wynosi 2,000,000 funtów sterlingów po kursie 98,50. (A. W.)

Pożyczka przymusowa w Grecji.

Parlament grecki przyjął w pierwszym czytaniu projekt pożyczki przymusowej 1500 milionów drahm. Pożyczka oprocentowana będzie 6 i pół i odbywać się będą losowo w głównej wygranej 1 milion drahm.

Włoszenia drobne

(Za wyraz 20 mk.)

Angielskiego, konwersacji udziela rutynowny nauczyciel N-Cegielniana 12 m. 4, od 3-5 po poł. 250-3-n

Powiadczona nauczycielka udziela lekcyj dzieciom niezdolnym i cofniętym w rozwoju. Wład. ul. Dalejnia 41 m. 51 od 2-4 g. 273-3

Posady i prace.

Zaofiarowane.

(Za wyraz 30 mk.)

potrzebne są zdolne szto-perki (prześladać) do fabryki. Referencje pożądate. Zgłaszać się osobliście Gdańska 138 u portjera. 185-2-ps

potrzebne są szwaczki do rękawiczek trykotowych na motorze na wyjazd do Warszawy. Zgłaszać się: Nowo-Targowa 14, N. Lewin, od 1-4 5300-3-ps

Kupno i sprzedaż.

(Za wyraz 35 mk.)

A. A. A. Kupuję meble, dywany, garderobę, futra, maszyny do szycia. Płace najlepiej. Wajurajeh. Benedykta 12. 4900-10-k

Przycki, powozy, wolant, karetki 2-osobowe, angielskie chemonta, bryki towarowa, rolwagi sprzedam Kilińskiego 28. 236-5-k

to chce być w Karpatach (okolice Żywca) na letnisku, niech poda ofertę. Zgierz, ul. Szczyńskiego 12, Helena Czech. 5501-5-k

okomobile do 30 koni, Wolfa, rolwagi, wozy, wózki — sprzedam. Konstancynowska 16, al. Szwajcarska. 5163-3-k

Wuty z powodu wyjazdu do sprzedania. Wólnościńska 137, m. 21, Pawłowski. 5109-2-k

Pianino sagrażone sprzedam. Długa 67, front, 1 piętro, na prawo. 50,5-5-k

Pianina, fortepiany najtaniej w składzie Chodkowskiego, Sienkiewicza 25. 240-2-k

rower w dobrym stanie do sprzedania. K. Weiss Wólnościńska 117 187-3-k

rower z wolnym kotem, prawie nowy tania do sprzedania Pomorska 80 mies. 27. 242-k-2

Sprzedam maszynę do kotłowania pończoch i rower w dobrym stanie. Wladomosc Franciszkańska 11 w restauracji. 236-2-k

Sprzedam otomanę bordo pluszową. Benedykta 46, pralnia. 5299-2-k

Sprzedamy 45 próżnych beczek po smarach w dobrym stanie po bardzo przystępnej cenie. Piotrkowska 17 S-ka Aka. Józef Zeydler i S ka. 286-2-k

Lokale i mieszkania.

(Za wyraz 30 mk.)

Rutynowana pielęgniarka poszukuje pokoju umeblowanego przy rodzinie w aródmielsku. Łaskawe oferty: Zyberberg, Kilińskiego 41, dla pielęgniarki. 172-3-m

2 letnie mieszkania, sdatne i na stałe mieszkania do wynajęcia w Nowych Czojnach. Wladomosc Targowa 16 51 m. 4 5276-1-m

Doniesienia rozmaite.

(Za wyraz 30 mk.)

kuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia na miejscowych i przyjezdnych. Piotrkowska 132. 4892-10-3

kuszerka M. Nowakowska, Dalejnia 35, przyjmuje zamówienia. 4892-10-3

Przekreślone!

Kredyty na poważną naukę lotniczą w Polsce skreślone.

Dowiedziawszy się o poważnych sukcesach prac teoretycznych profesora aerodynamiki na politechnice warszawskiej — Cz. Witoszyńskiego postanowiłem udać się do niego po bliższe informacje. Ponieważ w Polsce pozostał jedynie profesor Witoszyński — zajmujący się od wielu lat teorią lotu — gdy inni teoretycy polscy wyjechali (Drzewicki, Ziemiński — Paryż, Jarkowski — Moskwa) — sądziłem, iż rząd zajmie się więcej tym uczonym i wybuduje mu warsztat pracy, jakim jest laboratorium aerodynamiczne.

Wielkiem jednak było moje zdziwienie, gdy prof. Witoszyński zakomunikował mi, że na poważne laboratorium niema pieniędzy a istniejący model zbudowano bezpłatnie dzięki pomocy warsztatów lotniczych — wojskowych.

I oto, gdy znalazł się w Polsce jedyny uczyony, który chce cenne zdobycze swej pracy zostawić w kraju, spotyka się z pozbawieniem go na ten cel wszelkich kredytów.

Jeszcze w 1918 roku złożyłem rządowi reirrat o potrzebie laboratorium — wraz z kosztorysem, lecz zawsze go skreślano. Obecnie uczynił to samo minister Michalski — ciągnął w dalszym ciągu profesor.

Następnie pokazał mi swój ostatni memoriał:

Jeden z badaczy zagadnień lotu anglik F. W. Lanchester w roku 1895 — zaczyna swój memoriał prof. Witoszyński — pisał, że prowadzenie jak najszerszych badań z zakresu aerodynamiki jest obowiązkiem narodowym. I oto myśl Lanchestera stała się w Anglii czynem — dziś pracuje tam liczny szereg poważnych laboratoriów aerodynamicznych; środki olbrzymie na ten cel potrzebne, dostarczone zostały przez państwo.

We Francji, Włoszech, Niemczech i we wszystkich krajach pracuje po kilka lub kilkanaście wielkich laboratoriów aerodynamicznych, nie dziw, że rozwój lotniczy idzie tam wielkimi krokami. Nawet w dzisiejszej Rosji w roku 1920 czynne były dwa wielkie laboratoria aerodynamiczne Kuczyno i Moskwa.

O postępie a nawet normalnej pracy w przemyśle bez takiego laboratorium mowy być nie może, korzystanie zaś z usług laboratoriów zagranicznych będzie kosztowne i mało pożyteczne.

Polska jest jednym krajem w Europie nieposiadającym ani jednego laboratorium aerodynamicznego.

Wyniki prac teoretycznych prof. Witoszyńskiego pozwalają wnioskować, że energia potrzebna do lotu da się zredukować w znacznej mierze, co dla lotnictwa krajowego wojskowego i cywilnego ma olbrzymie znaczenie i przygotowuje zastosowanie praktyczne lotu o sile ludzkiej bez silnika.

Aby sprowadzić badania na grunt praktyczny potrzebne jest laboratorium aerodynamiczne.

Plany budowy takiego laboratorium składane od roku 1918 wadzom cywilnym i wojskowym rozbiły się o brak funduszy.

W roku 1918 kosztorys wynosił około 2.000.000 mk. dziś koszt wyniesie około 100.000.000, a jeśli będziemy zwlekać dalej koszt wyniesie setki milionów. Każdy dzień zwłoki, to strata.

A tymczasem dowiadujemy się że ministerstwo skarbu skreśliło z budżetu politechniki sumę przeznaczoną na budowę laboratorium — na naukę i postęp w Polsce brak pieniędzy!

Ody zagranica łoży na swe wyższe uczelnie fachowe miljarady u nas skreśla się miliony, choć kraj nasz jest młody i nie mamy ani nadmiaru sił fachowych, ani urządzeń niezbędnych do ich kształcenia.

Pieniądze na laboratorium aerodynamiczne znaleźć się muszą — **nie bowiem oszczędzić na wszystkim — nie na nauce — chybicie, bo chcemy mówić się z ple-**

GARNITURY MĘSKIE
 eleganckie z najlepszego modnego towaru 42.000 32.000
 z dobrego szewclotu 24.000
 spodnie szewclot. 9.500 7.500
 kamgarn. 14.500 12.500
 sprzedaje
SZMUCHEL I ROZNER
 Zódn, Piotrkowska 100 i filja 160
 4794-3 przez obiad otwarte.

mlonami koczoowników syberyjskich lub indjan.

Poziom kultury Polski zależy będzie od zatwierdzenia przez państwo kosztów laboratorium aerodynamicznego — inaczej cofnięci w cywilizacji i wyprzedzeni przez sąsiadów zostaniemy na szarym końcu.

Czyżby Polska nie tylko przestała być przewodnikiem cywilizacji i kultury Wschodu Europy i zejść miała do poziomu Serbji?

Pieniądze na laboratorium znaleźć się muszą!

Na nauce i to nauce najbardziej absorbującej cały świat techniczny oszczędności robić nie wolno!

Chyba, że chcemy przekreślić jednym pociągnięciem pióra całą kulturę, — a tego nam nie wolno!

M. N.

O czym się mówi w New-Jorku.

„Bawiąca” się część ludności New-Jorku przechodziła w zeszłym tygodniu kilka przykrych chwil.

We wszystkich restauracjach i kawiarniach zjawiała się nagle polleja i zabroniła kobietom znajdującym się tam palenia. Za przestąpienie tego zakazu groził areszt. Polleja powoływała się na rozkaz magistrata. Właścicielom kawiarni i restauracji groziły również surowe kary, gdyby przepis ten nie został wykonywany w ich lokalach.

W pierwszej chwili publiczność przyjęła ów zakaz czy nakaz bez protestu — rzecz była zbyt niespodziewana i kary zbyt surowe. Gdy jednak okazało się, że owo wystąpienie polleji było pomyłką tylko, ludność New-Jorku zaczęła energicznie protestować.

Cała ta sprawa wynikała z powodu pomyłki sekretarza któregoś z urzędników magistrackich.

Przed kilkoma dniami właśnie, magistrat nowojorski odrzucił wniosek jednego z radnych, który żądał, by kobietom zabroniono palić we wszystkich miejscach publicznych.

Ow sekretars przez omyłkę napisał na owym prokokułie „przyjęty” i papier powędrował do polleji, która natychmiast przystąpiła do wykonania nakazu.

Po owym incydencie polleja z zimną krwią stara się „przeżyć” wszystkie napaści i szyderstwa obywateli New-Jorku.

Radjophon jest to nowowynaleziony w Ameryce instrument, za pomocą którego można ze swego domu na odległość kilku kilometrów wysłuchać koncertu, kazania, czy też przemowy przedwyborczej.

Jest to najwięcej podziwiana obecnie „nowość” New-Jorku.

Każdy obywatel New-Jorku, który w stanie jest wydać 25 dol. wydaje je, by posiadać radjophon. Ilość dotychczas zainstalowanych aparatów jest olbrzymia.

Radjophon zostaje tak samo rozchwytywany jak w swoim czasie auto, maszyna do pisania czy też pianola.

Fabrykanci radjophonu reklamują go z iście amerykańską energią. Codziennie odbywają się koncerty z programem, który może zadowolić wszelakie wymagania. Można usłyszeć operę, operetkę, niggersongs, sonatę i pienia kościelne.

W niedzielę abonenci „otrzymują” kazania.

Naturalnie właściciele teatrów i music halls protestują i zabraniają artystom przyjmowania udziału w koncertach dla t. zw. „pardytów bez drutu”: tak bowiem nazywają owych abonentów radjophonu pokrzywdzeni przedsiębiorcy operowi.

Pomimo to radjophon w krótkim zapewne czasie stanie się tak samo niezbędny i popularny jak telefon.

Dr. I. Silberstrom
Zielona 11.
 Choroby skórne i weneryczne
 Przej. od 4—6 Niedziela od 9—2. Pank od 4—5
 485—16

Dr. med.
E. ZELIGSONOWA
 powołana i przyjmuje od 11—3
 Ul. 6 Sierpnia (Bened.) 1.
 Choroby kobiece, skórne i weneryczne (kob.)
 Usuwanie włosów na twarzy elektrolizacją.
 4772—11

Dr. med.
Z. Gole
 Chor. skórne i weneryczne
 godziny przyjmuje od 10 i pol do 1 i pół
 i 1 pół do 2 1/2 do 3 i pół do 4
 pad od 2—3. W niedzielę od 10 do 12 rano.
 ul. Andrzeja 3, i piętro.
 589—10

Dr. med.
Braun
 Paładziowa 23.
 Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
 Przej. od 10—1 i 2—3. Pank 4—5
 120—25

Dr. Z. Rakowski
 choroby uszu, nosa, gardła i płuc
 ul. Pomorska (Stradła) 6
 Przej. 10—11 i 5—7
 5122—3

Doktor
SZUMACHER
 Choroby skórne i weneryczne.
 godz. przyjmuje od 2—4 i pol. w niedz. i święta od 11—1 po pol.
Benedykta 11
 4779—12

Dr. D. Kac
 ul. Cegielniana 40.
 Choroby wewnętrzne i dziecięce.
 Przejmuje od 9—10 z. od 4—6 po pol. 301—13
 WUX M 201 4. 201 200 z.

Dr. Ludwik FALK
 Choroby skórne i weneryczne
 Przejm. od 10—12 15—7
Nawrot 11 7.
 5194—4

Lekarz-dentysta
B. Markus-Nusbaum
 Piotrkowska 51.
 Przejmuje codziennie prócz niedziel i świąt od g. 10—1 4—7

Dr. S. KANTOR
 Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłucowych.
 codziennie przyjmowaniem Niekosze i swiatem.
 Piotrkowska 144, róg Ewangelickiej.
 Godz. przyjmował od 8—3 z. 1—3 z. Dla pan 4—5 z. 4986—4

Dr. L. Prybulski
 Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłucowe.
 Lousen: swiatlam (Lampa kwarcowa).
 Przejmuje od 3—1 i od 4 do 5. Dla pan od 4—5.
Zawadzka 11 1.
 4845—10

Dr. Langbard
 Zawadzka 10
 Choroby skórne i weneryczne
 Przejmuje od g. 4—5 w. 5265—4

Choroby skórne i weneryczne
Dr. Lewkowicz
 Konstanytnowska 12.
 od 9—11 i od 4—6. Pank 4—5
 485—5

Zagubione dokumenty.

(Za wyraz 20 mk.)

Bewlin Elba zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 522-3-z

Bresler Fajga zgubiła paszport polski, wyd. w Łodzi. 274-3-z

Cwickelt Szymon zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 200-3-z

Goldman Piotr zgubił tymczasowy dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 202-3-z

Grynberg Icek zgubił tymczasowy dowód osobisty, wydany w Łodzi. 5167-3-z

Holzwart Adolf zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 171-3-z

Jagos Emilia zgubiła tymczasowy dowód osobisty, wydany w Łodzi. 5250-3-z

Katuszyner Natan zgubił portfel, zawierający tymczas. pasz. demobilizacji oraz 1000 mk. gotówkę. 179-3-z

Krajewski Kazimierz zgubił kartę zwolnienia z wojsk. straż. kol. wyd. w Warszawie. 282-3-z

Kowarska Marja zgubiła matrykulę szkoły p. Hochsteinowej. 269-1-z

Zgłoszenia. Zaginął bilet na prawo noszenia broni palnej—rewolweru, wydany d. 16 lutego 1921 r. za nr 372, Antoniemu Hübnerowi z weznościami na rok 1921. Znalazca zechce bilet ten złożyć w Komisariacie na m. Łódź. 204-3-z

Praszkierówna Jaelna zgubiła matrykulę, wydaną w Gimn. św. Józ. 5306-1-z

Repigelman Szoel i Marja zgubili dowody osobiste, wyd. w Łodzi. 273-3

Zgubiono matrykulę M. G. Z., na imię Dawid Bipern, Zawadzka Nr 52. 5303-1-z

Zylberman Jozef zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi, oraz kartę urlopową roczn 1921. 5212-3-z

Zaginął piesek

mały, szpic, wabi się Bobik. Uprasza się znalazcę o odprowadzenie za wysoką nagrodą na Skw. rową 6, do Markowicza. 5305-2

MŁYN motorowy na wykonczeniu przy miescie i morga gruntu z powodu nagłego wyjazdu do sprzedania. Wiadomość: Piotrkowska 79, Kubosiewicz (mleczarnia Łódzka.) 165-5

3 puste place z których dwa — 54x65, jeden — 52x65 wielkosci, obok fabryki Eisenbrauna róg ul. Łęczyckiej i Petersburskiej położone, są do sprzedania. Wiadomość ul. Al. Kościuszki Nr 57 u stróża. 33-5

Wspólnik do powiększenia prosperującej fabryki wody sodowej i napojów gazowych potrzebny z kapitałem od pół miliona mk. Oferty do „Głosu” pod „J”. 265-1

Stajnia dla dwóch koni wraz z remizą na ul. Piotrkowskiej Nr 142 do wynajęcia. Blizsza wiadomość u p. J. Winkopfa. 68-2

Okazyjnie do sprzedania i francuskie łóżko meblowane prawie nowe, garderoba z lustrem, otomana z lustrem, duży stół i sześć krzeseł. Magiistracka 4 mieszk. 11. 267-2

Potrzebna inteligentna gospodyni znająca się dobrze na kuchni. Zgłosić się Sienkiewicza Nr 50 w. 15 od 1-3 i od 7 wieczór. 281-1

P. U. Z. A. P. P.

Komisja Włókiennicza

Łódź, Alaj. Kościuszki Nr 1, III p.

ogłasza niniejszym

Przetarg Nr. 6

na sprzedaż:

przedzdy bawełnianej, odpadków bawełnianych szarpanych i nieszarpanych.

Oferty z podaniem ceny loco Magazyn Komisji Włókienniczej, należyte osteplowane, winny być składane w Biurze Komisji najpóźniej do dnia 22 kwietnia 1922 r. wieczornie.

Wadja w wysokości 10 proc. oferowanej sumy winny być złożone do P. K. K. P. w Łodzi na rachunek Komisji Włókienniczej Nr 477, najpóźniej do dnia 22 kwietnia 1922 roku wieczornie. Pokwitowań z P. K. K. P. przedstawiać nie potrzeba.

Otwarcie kopert nastąpi w Biurze Komisji Włókienniczej w dniu 24 kwietnia 1922 r. o godz. 2-iej po poł., poczem niezwłocznie zarządzony zostanie przetarg ustny, pocsynający od najwyższej ceny ofertowej.

W przetargu ustnym wezmą udział jedynie ci oferenci, którzy ofiarują w przetargu ofertowym oferty najwyższe ceny.

Przemysłowcy, którzy przerabiali bawełnę dla Komisji Włókienniczej będą mieli warunki ulgowe. Warunki przetargu winny być podpisane przy złożeniu oferty.

Próbki, informacje i szczególowe warunki—w Biurze Komisji Włókienniczej od godz. 9-iej do 11-iej w dniu powszednim. 290-2

Do sprzedania

z powodu braku kapitału dobrze zaprowadzona czynna mechaniczna fabryka wstążek, składająca się z 11-tu warsztatów wraz z lokalami w centrum miasta. Ewentualnie przyjmie wspólnika. Wiadomość do wtoroku dn. 18 kwietnia w Łodzi u Kona, Przejazd 28, od 1-4, później Warszawa, Muranowska 25, m. 35 u Kona od 8-iej wieczór.

**Swiatowe miejscowości Kuracyjne
Franzensbad - Karlsbad - Marienbad**

Główny sezon kuracyjny: 1 Maja—30 Września.

Pozwolenie przyjazdu i wiza paszportowa przez Czeskosłowacki Oddział Konsularny w Warszawie, ul. Wielka 38.

Informacje i prospekty przez miejskie zarządy kuracyjne. 2494-8

Baczność!

HURTOWY SKŁAD OBUWIA

J. WINDMAN

poleca na sezon letni wielki wybór trwałego obuwia najnowszych fasonów własnego wyrobu.

Specjalnie poleca się wielki wybór obuwia uczniowskiego i letniego.

Detaliczna sprzedaż

35 Piotrkowska 35.
12-23 Telefon 12-23.

OBWIESZCZENIE.

Wybory do Rady Giełdowej odbyte dnia 30 marca r. b. zostały unieważnione przez Ministerstwo Skarbu, które dnia 1 kwietnia r. b. mianowało p. Delegata Lucjana Dąbrowskiego Komisarzem Giełdy Łódzkiej.

Ponowne wybory do Rady Giełdowej, Komisji Rozjemczej i Komisji Rewizyjnej w obecności p. Komisarza Lucjana Dąbrowskiego odbędą się w piątek, dn. 21 b. m. i r. punktualnie o godz. 5 i pół po poł. w siedzibie Giełdy przy ul. Piotrkowskiej pod L. 96.

Komitet Giełdowy dla uniknięcia ponownego unieważnienia wyborów, najusilniej prosi Panów Członków Zarządzenia Giełdowego o najlichnijezsze przybycie, celem zebrania dostatecznej ilości głosujących.

Komitet Giełdowy Łódzki.

Boisko sportowe: Łódzkie Z-wo Sportowo-Gymnastyczne
róg ul. Zakątnej i Podleskiej.—Komunikacja tramwajowa: 6, 9, 5 i 8.

2 Matche footballowe

I-Święto Wielkanocne
Pogoń — Łódzkie Tow. Sport.-Gymnast.
contra
II-Święto Wielkanocne
(Poznań) — Tow. Sportowe „Szturm”

Początek godz. 5 po poł. — Przedprzedaż biletów u Peterskiego i Szanki, Piotrkowska 26 85 529-2

„Merkury Polski”

Księga poświęcona handlowi, przemysłowi, finansom i rolnictwu polskiemu
wyjdzie w roku 1922

przy współudziale wybitnych znawców spraw gospodarczych polskich i zagranicznych.

Poza treścią polską, zawierać będzie dział informacyjny, oraz adresowy w językach:

**FRANCUSKIM
ANGIELSKIM
NIEMIECKIM
CZESKIM
ROSYJSKIM.**

Agentury, przedstawicielstwa i korespondenci we wszystkich miastach Rzeczypospolitej, oraz w centrach przemysłowych i handlowych zagranicą.

DRUK KSIĘGI PRZEMYSŁOWO - HANDLOWEJ,
której objętość przewyższać będzie 1000 stron dużego formatu,
już się rozpoczął.

Ogłoszenia we wszystkich językach europejskich przyjmują specjalnie upoważnione biura i agentury ogłoszeń, oraz własni korespondenci handlowi w Polsce i większych miastach zagranicą.

Adres wydawnictwa księgi „Merkury Polski”: Łódź, Piotrkowska 106
Piotrkowska 50.

Telefony: 199 i 799.

103-1

Poważniejsze Przedsiębiorstwo

(Towarzystwo Akcyjne)

z branży włóknistej, posiadające w centrum miasta obszerne ubikacje, przyjmie na W. M. Gdańsk i obszar wolnego miasta

PRZEDSTAWICIELSTWO

fabryk wyrobów włóknistych, lub sprzedaż komisową wszelkich artykułów, wchodzących w zakres powyższej branży

Laskawe zgłoszenia prosimy skierować do biura „TECHNOPOL”, Tow. Kom., Gdańsk, Pfefferstadt 21. 5303-2

Dr. med. Fiszman

choroby wewnętrzne

przyj. od godz. 8-7.
Plac Wolności 9
228-2

Lekarz-dentysta

P. Gajst-Strauchowa

Przyjmuje od 10 do 1
4 do 7 wiecz.
Dzielnia № II.
225-5

Żądajcie wszędzie!

FOSFALINĘ

D-ra Monikowskiego.

Idealną mączkę odżywczą dla dzieci i osób osłabionych

Fabryki Przetworów Odżywczych Sp. z ogr. odp. w Częstochowie.

Wyrób i sprzedaż dozwolona przez Ministerstwo Zdrowia Publicznego na № 54344/3050/21 S. 65 d. 29/XI-1921 r.

Fosfalina D-ra Monikowskiego najzupełniej odpowiada składem swym mączce francuskiej znanej od wielu lat w naszym kraju.

Przedstawiciel w Łodzi

STANISŁAW GALEWSKI

Piotrkowska 189. 3781-8

Słowarzyszenie Nauczycieli

Południowa № 3.

Sekcja szkół elementarnych prywatnych i społecznych m. Łodzi.

W sobotę, dn. 15 kwietnia b. r. o godz. 10 m. 30 przedp. odbędzie się w lok. Stow.

Ogólne Zebranie

w sprawie poprawy bytu nauczycieli.

5225-1

Prezydjum.

Obszerny plac

blisko stacji Łódź-Fabr., z szopami, kantorem, stajnią; zdalny na składy dla biur ekspedycyjnych lub t. p. jest do odstąpienia. Laskawe oferty pub. „A. A. 1” do Administr. „Głosu Polskiego”.

111-3

Ceny konkurencyjne!

5209-3

Masło Holenderskie

z najlepszą rary, jaja, śmietana, mleko skondensowane i t. p. poleca w tyg. świąt. firma

W. Czarnowski i S-ka, Piotrkowska 69, Łódź. Otwarte od 9-7 w. bez przerwy.

W Głosu „Głosu Polskiego”, Piotrkowska 86.

MAJSTER

dla obrączkowych maszyn, natychmiast poszukiwany. Oferty składać w Adm. „Głosu Polskiego” pod literą „M.” 266-2

Pensjonat w Adelmówku

zostaje otwarty w pierwszych dniach maja. Wiadomość: Sienkiewicza 39, m. 3, I-sze piętro. 272-2

BAWEŁNA - WEŁNA

Do objęcia sprzedaży wełny, bawełny i angielskiej przędzy bawełnianej poszukuję bardzo dzielnego

subagenta

saprowadzonego w przedmiotach wełny i bawełny. Oferty z referencjami proszę składać w Agencje i Domu Handlowym Jeremia Eibinger, Warszawa, Senatorska № 6. 5254-1

Długoletni Pensjonat Sz. Lauferowej

na Wiśniowej Górze zostaje otwarty w Maja r. b.

Blizsze informacje i zapisy u p. I. Kupermana, Zawadzka 25, front II piętro, pomiędzy 4-6. 5295-1

Poszukuje się 5237-1

Treibmaszynę

na 20-30 widów.

Wiadomość: Zawadzka № 16, u portjera.

„Posiadaczom szarpaczy”

Oferuję sukno lniane do stołów szarpacznych w odpowiedniej szerokości Trwale i tanie. I. Symchowicz, Łódź, Cegielniana № 56

5115-1

Do węglowego interesu potrzebny

Buchalter - Korespondent

z gruntowną znajomością języków: polskiego, i niemieckiego. Oferty proszę nadsyłać do Adm. „Głosu Polskiego” pod „Węgiel”. 78-1

Redak tor i wydawca Marcell Sachs